

Реформування освіти в Україні.

Команда Національного Еразмус+ офісу в Україні (6 осіб) сприяє впровадженню освітніх реформ, а також координує діяльність Національної команди експертів з реформування вищої освіти (15 осіб), до складу якої входять представники закладів вищої освіти, наукових установ, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Національного агентства кваліфікацій, а також Міністерства освіти і науки України та Секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, Національної робочої групи супроводу Болонського процесу в Україні.

Європейська інтеграція та імплементація Болонських принципів в Україні

(1) Команда Національного Еразмус+ офісу в Україні та Національна команда експертів з реформування вищої освіти беруть активну участь у розробленні та модернізації **національного законодавства відповідно до Болонських принципів** як експерти та члени робочих груп при МОН України, Комітеті з питань освіти, науки та інновацій ВРУ та **Національній робочій групі супроводу Болонського процесу в Україні**:

- Закони «Про вищу освіту» (2014-2021), «Про освіту» (2017-2021), «Про фахову передвищу освіту» (2019) та «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2015) (Жанна Таланова, НЕО, та Національні експерти: Володимир Луговий, Світлана Калашнікова, Юрій Рашкевич, Олег Шаров, Олена Козієвська, Михайло Винницький, Володимир Бахрушин);
- **Проекти законів** України «Про освіту дорослих», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про академічну доброчесність», «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв для запровадження якісної профільної середньої освіти», «Про внесення змін до законів України щодо регулювання діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти», «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо вдосконалення науково-методичного забезпечення освіти та якості навчальної літератури» (Національні експерти: Володимир Бахрушин, Олена Козієвська, Володимир Луговий, Юрій Рашкевич);
- **Національна рамка кваліфікацій** (2011-2019) (Жанна Таланова, НЕО, та Національні експерти: Володимир Луговий, Юрій Рашкевич, Олег Шаров, Володимир Бахрушин, Вадим Захарченко);
- **Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність** (2015 р.) та проекти змін до Положення (2019 р., 2021 р.) (Світлана Шитікова, Жанна Таланова, НЕО, та Національні експерти: Олена Козієвська, Анна Новосад, Ірина Сікорська, Тарас Добко, Ірина Золотарьова, Володимир Шатоха);
- Проект «**Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти**» (Вадим Захарченко, Володимир Бахрушин, Олег Шаров, Юрій Рашкевич);
- **Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти** (2015) на основі ISCED, що забезпечує порівняння документів про вищу освіту та збір статистичних даних про освіту (Жанна Таланова, НЕО, та Національні експерти: Володимир Луговий, Світлана Калашнікова, Вадим Захарченко, Марина Мруга, Юрій Рашкевич, Андрій Ставицький, Олег Шаров, Юрій Холін);
- **Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти** (2016, 2019, 2020) (Жанна Таланова, НЕО, та Національні експерти: Володимир Бахрушин, Вадим Захарченко, Світлана Калашнікова, Володимир Луговий, Марина Мруга, Юрій Рашкевич, Андрій Ставицький, Олег Шаров);
- **Стандарти вищої освіти** – розроблення (Національні експерти Володимир Бахрушин, Марина Мруга, Олег Шаров) та методична експертиза (209 проектів стандартів) (Жанна

Таланова, НЕО, та Національні експерти: Вадим Захарченко, Ірина Золотарьова Світлана Калашнікова, Олена Козієвська, Володимир Луговий, Юрій Рашкевич, Ірина Сікорська, Андрій Ставицький, Тарас Добко);

- **Проект Стратегії розвитку вищої освіти України на 2021-2031 роки (2020-2021)** був підготовлений за участі НЕО (*Жанна Таланова, Світлана Шитікова*) та Національних експертів (*Володимир Бахрушин, Світлана Калашнікова, Олена Козієвська, Володимир Луговий, Юрій Рашкевич, Олег Шаров, Вадим Захарченко, Михайло Винницький, Ірина Золотарьова, Тарас Добко, Андрій Ставицький, Ірина Сікорська*);
- **Концепція реалізації проекту «Президентський університет»** (затверджена Розпорядженням КМУ від 16 червня 2021 р. № 692-р «Про схвалення концепції реалізації проекту «Президентський університет») підготовлена МОН України з використанням пропозицій, підготовлених *Володимиром Луговим*, Національний експерт, та *Жанною Талановою*, НЕО;
- **Положення та рекомендації з акредитації освітніх програм (2019, НАЗЯВО)** з урахуванням пропозицій, розроблених НЕО (*Жанна Таланова*) та Національних експертів (*Світлана Калашнікова, Юрій Рашкевич, Олег Шаров, Ірина Золотарьова*) з використанням результатів проектів розвитку потенціалу вищої освіти QUAERE та EDUQAS;
- **Рекомендації щодо вдосконалення законодавства про освіту іноземних студентів** та співпраця з Українським державним центром міжнародної освіти – НЕО (*Світлана Шитікова*).

(2) **Звіти про запровадження Болонського процесу в Україні (ЄПВО) (2018, 2020)** до Міністерських конференцій країн-учасниць Болонського процесу – підготовка за участі НЕО і Національних експертів як членів Національної робочої групи супроводу Болонського процесу (2017-2021) та представників України в Європейській групі супроводу Болонського процесу (2016-2019);

(3) **Аналітика** щодо впровадження Болонського процесу в Україні, впливу проектів СВНЕ (Розвиток потенціалу вищої освіти) в Україні, стану освітніх реформ в Україні, участі України в Програмі Еразмус+ у 2014-2021 рр., переваг і недоліків участі України як країни-партнера у Програмі Еразмус+, впливу COVID-19 на реалізацію проектів мобільності та СВНЕ, можливостей інклюзивної мобільності тощо.

(4) **Переклад** ключових національних правових документів англійською мовою, а також документів ЄПВО (Комюніке Міністерських конференцій з питань розвитку Болонського процесу, ECTS, ESG, забезпечення якості спільних програм, акредитації програм з медицини, Тьюнінг тощо) та версій Керівництва до Програми українською мовою здійснено Національним Еразмус+ офісом у співпраці з Національною командою експертів з реформування вищої освіти та представлені на веб-сайті.

(5) **41 кластерних тематичних семінарів та вебінарів** з питань забезпечення якості, розроблення стандартів вищої освіти, розроблення / модернізації освітніх програм, НРК, навчання впродовж життя, інтернаціоналізації для українських ЗВО, включаючи партнерів проектів Еразмус+ (близько 20 000 учасників) – НЕО та Національні експерти.

(6) **Відкриті відеоресурси** веб-сайту НЕО щодо впровадження Болонських інструментів для розбудови потенціалу ЗВО за результатами національних і міжнародних заходів (семінари, воркшопи, конференції) у співпраці з МОН України (вкл. Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти), НАЗЯВО, НАК, Британською Радою, DAAD та ін.

(7) Забезпечення **синергії** з програмами і проектами з розвитку вищої освіти міжнародних організацій з розвитку *зadля підтримки освітніх реформ*: ENPI East – мережа інформаційних центрів ЄС для промоції Програми та проектів Еразмус+, промоційні кампанії проектів ЄС;

EU4Skills – щодо розбудови спроможності закладів професійної (професійно-технічної) освіти до участі у новій програмі Еразмус+; European Training Foundation – з питань професійної освіти та рамок кваліфікацій; Світовий банк – з питань освітніх реформ; Британська Рада – щодо проєктів «Програма розвитку лідерського потенціалу університетів України» та «Програма вдосконалення викладання у вищій освіті України» тощо; DAAD – щодо спільних програм, забезпечення якості тощо; Французький інститут – щодо питань інтернаціоналізації; Дім Європи – щодо запуску ‘Українського Еразмусу’ та інших програм в освіті та ін. Галузева матриця програм ЄС Темпус та Еразмус+ проєктів у сфері освіти для координації діяльності проєктів і синергії.

(8) З метою **промоції української вищої освіти** ініційовано та проведено **5 регіональних заходів для країн Східного Партнерства** та **45 інших міжнародних заходів** з проблем реформування вищої освіти та можливостей співпраці в межах Програми ЄС Еразмус+ у співпраці з Генеральними Директоратами Європейської Комісії, ЕАСЕА та національними агентствами Еразмус+ країн ЄС.

- **Співпраця з метою розбудови ефективної системи освіти вчителів**
 - Спільні спеціальні заходи – семінар (2020 р., м. Харків) та вебінар (2021 р.) із забезпечення якості та модернізації педагогічної освіти та забезпечення реформи Нової української школи, організовані у співпраці з НАЗЯВО для педагогічних університетів (близько 600 учасників);
 - Забезпечення синергії проєктів Еразмус+ з e-Twinning; презентація для шкільних учителів можливостей Еразмус+ і публікацій Eurydice через сторінку «Нова українська школа» у Facebook, через портал Освіторія тощо. Як результат, імplementовано **4** проєкти напряму **Шкільної освіти**, у яких партнерами були партнери з України: **2** громадські організації, **1** школа, **1** гімназія та **2** ЗВО.
- **Співпраця з метою просування ефективної системи професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти** з Міністерством освіти і науки України (Директоратом професійної освіти, Науково-методичним центром вищої та фахової передвищої освіти) та Національною академією педагогічних наук України – Інститут професійно-технічної освіти.
 - 6 вебінарів і конференція (м. Львів) щодо можливостей програми Еразмус+, підготовки заявок і питань управління проєктами для закладів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, організованих у співпраці з Міністерством, – доступні практичні та корисні (відео) ресурси для закладів.
 - Семінар з питань можливостей програми Еразмус+ для закладів професійної (професійно-технічної) освіти, організований у співпраці з Національною академією педагогічних наук України (близько 100 учасників, 2019 р.).
 - 4 семінари з розроблення стандартів вищої та фахової передвищої освіти для відібраних членів комісій НМР, організовані у співпраці з Міністерством (*Жанна Таланова, НЕО, та Національні експерти Володимир Бахрушин, Світлана Калашнікова, Олег Шаров*).
- **Співпраця для підтримки переміщених ЗВО**
 - Навчання з управління проєктами та презентація напрямів реформування вищої освіти відповідно до принципів ЄПВО на семінарах для переміщених ЗВО у межах проєктів Програми ЄС «Еразмус+» та «Підтримка ЄС переміщеним закладам вищої освіти на сході України».

Інтернаціоналізація вищої освіти в Україні.

Україна є найбільш активною країною-партнером, що бере участь у Програмі Еразмус+ (**топ-10 країн-партнерів з найвищим відсотком поданих і профінансованих проєктів серед 147 країн-партнерів**):

- Кількість заявок, до яких долучені українські заклади та інші організації, дуже велика. Це підтверджує високий інтерес України до можливостей, що фінансуються ЄС, та потребу у підтримці впровадження реформ у сфері освіти та молоді.
- У межах 6 конкурсів СВНЕ було обрано **48 проєктів за участі українських ЗВО**. Як результат, **37 % від усіх обраних проєктів у регіоні Східного Партнерства реалізуються за участі України**.
- **9 структурних проєктів** за участі **Міністерства освіти і науки України**, що спрямовані на реформування національної системи та політики вищої освіти.
- **106 закладів вищої освіти** (38 % із 281) та **12 наукових установ** (у сфері освітніх, медичних та аграрних наук) беруть участь у проєктах СВНЕ в Україні.
- **4 українські ЗВО стали координаторами/грантоотримувачами** проєктів СВНЕ за підтримки НЕО (консультації, тренінги тощо).
- За ініціативи НЕО у співпраці з МОН України та Представництва ЄС в Україні отримали підтримку Окремого вікна для України у розмірі **5 млн. євро** для проєктів з міжнародної академічної мобільності, розвитку потенціалу вищої освіти та Жан Моне, що дало можливість профінансувати додатково **689** мобільностей, **2** проєкти СВНЕ та **64** проєкти Жан Моне.
- Міністр освіти і науки України (2018 р.) за підтримки Офісу Віце-прем'єр-міністра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, Представництва ЄС в Україні та у тісній співпраці з НЕО провів успішні переговори з структурами ЄС – Генеральним директором з питань освіти, молоді, спорту та культури (DG EAC) та Генеральним директором з питань сусідства і переговорів з розширення (DG NEAR), за результатами яких отримано додаткове фінансування Окремого вікна для України у розмірі **5 млн. євро**. Завдяки цим коштам було додатково реалізовано **689** мобільностей, **2** проєкти з розвитку потенціалу вищої освіти та **64** проєкти Жан Моне.
- **17 006** учасників міжнародної мобільності з них: **11 532** студентів, викладачів і працівників українських ЗВО взяли участь у проєктах мобільності до європейських університетів, **5 474** європейців – до України. **247** ЗВО та близько **50** організацій є партнерами у **1889** проєктах.
- **23 ЗВО** – партнери (асоційовані) у **19 спільних** з європейськими університетами магістерських програм Еразмус Мундус.
- **45 ЗВО та наукових установ** беруть участь у **121** проєкті з європейських студій напряму **Жан Моне**.
- **26 ЗВО** – партнери проєктів за напрямками **Шкільної освіти та Освіти дорослих, Молоді та Спорту**.

Реформи у сфері молодіжної політики.

- (1) Участь у розробленні **Національної стратегії державної молодіжної політики до 2030 р.** (2020-2021 рр.) та **Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021-2025 рр.** (2020 р.).
 - (2) **Співпраця** з Міністерством молоді та спорту України (2017-2021) щодо постійного оновлення інформації про можливості Програми Еразмус+ для молоді та спорту на сайті Міністерства, участь у координаційній зустрічі донорів у сфері молоді, регулярне оновлення інформації про напрям Молодь в межах Програми Еразмус+.
- Понад **50** спільних он-лайн / оф-лайн-заходів щодо можливостей у сферах Молоді та Спорту за Програмою Еразмус+ та результатів серед українських організацій;
 - **2** семінари для переможців напряму Розвиток потенціалу молоді (СВУ) щодо реалізації проєктів;

- **10** зустрічей щодо стратегічного планування та спільної діяльності;
- Команда НЕО долучилася до понад **25** ініціатив, організованих Міністерством молоді та спорту України, Національною молодіжною радою України та до інших пов'язаних заходів;
- Окремі веб-сторінки, присвячені можливостям Молоді та Спорту, що фінансуються ЄС, створені на сайті НЕО в Україні.

Синергія та підтримка ініціатив щодо розвитку молодіжної політики та спорту через співпрацю НЕО з Європейським виконавчим агентством з питань освіти та культури (ЕАСЕА), проектами Представництва ЄС в Україні, молодіжним ресурсним центром Сальто, Інформаційним центром Еразмус+ Молодь та Європейським корпусом солідарності, EuroDesk, Національною молодіжною радою України, молодіжними громадськими організаціями. Така співпраця та промоція у різних Facebook спільнотах сприяла успіху України у Програмі Еразмус+ за напрямками Молодь і Спорт:

- **24 483** учасників напряму молоді та Європейського корпусу солідарності узяли участь в проектах з обміну досвідом з молоддю з Європи, з них – **17 537** з України, **6 946** в Україну. **153** волонтерських проекти та **3391** проект мобільності молоді за участі України, зокрема **15** ЗВО – серед партнерів **23** проектів.
- **59** проектів Розвитку потенціалу молоді (КА2) з **46** партнерами, включаючи **3** ЗВО та **22** організації як координаторів.
- **19** проектів Стратегічних партнерств у сфері молоді (КА2) за участі **4** українських ЗВО як партнерів.
- **42** проекти Діалогу молоді та **11** проектів Діалогу між молоддю та представниками влади за участі українських партнерів – **287** учасників.
- **12** проектів Партнерств співпраці за напрямом Спорт, зокрема за участі **1** ЗВО з України.

НЕО реалізує активну політику з поширення інформації та надає відповідну підтримку інтернаціоналізації та європейській інтеграції у сферах освіти та молоді задля досягнення представлених вище результатів:

- понад **2000** промоційних офлайн-заходів (інфодні, інфосесії, семінари, воркшопи) по всій Україні;
- близько **400** заходів для розбудови потенціалу та реалізації проектів ICM, CBHE, JM (семінари, воркшопи, моніторингові місії);
- **119** проектів CBHE, CBY, JM, Strategic Partnerships зареєстровані як міжнародна технічна допомога;
- Проведено моніторинг **170** проектів CBHE та ICM, звіти подані до ЕАСЕА та DG ЕАС.
- понад **50 Facebook / Youtube** вебінарів задля підтримки реалізації проектів Еразмус+ (CBHE, ICM та JM), що охоплюють понад **825 000** переглядів;
- понад **20 000 індивідуальних консультацій** з командами проектів CBHE, Жан Моне, ICM через Zoom, Skype, Viber, WhatsApp, телефоном щодо реалізації проектів;
- понад **600 зустрічей та консультацій** із зацікавленими сторонами та бенефіціарами Програми: Міністерство освіти та науки України, Міністерство молоді та спорту України, Міністерство закордонних справ України, Міністерство цифрової трансформації України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Офіс Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, Секретаріат Кабінету Міністрів України, регіональні та місцеві органи влади, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, Національне агентство кваліфікацій, Український державний центр міжнародної освіти, ENIC/NARIC - Україна,

організації роботодавців і студентів; Представництво ЄС в Україні, Посольствами держав-членів ЄС в Україні та України в державах-членах ЄС, Посольство США в Україні та інших країн, Мережа інформаційних центрів ЄС, ESN-International, ESN-Київ, ЕМА, Національні Еразмус+ офіси та Агентства Еразмус+, EuroDesk, офіс підтримки eTwinning Plus Ukraine, Ресурсний центр Salto-Youth, Інформаційний центр Erasmus+ Молодь та Європейський Корпус Солідарності в Україні, Мережа випускників французьких програм та Французький інститут, DAAD, Світовий банк, Горизонт2020, МФВ, Дім Європи, ETF, Креативна Європа та ін.;

- **300 листів візової підтримки** для проєктів ICM, СВНЕ (студентів і співробітників) та переможців EMJMD до різних посольств держав-членів ЄС;
- проведено низку інтерв'ю та опубліковано статті у виданнях України про можливості Програми ЄС Еразмус+ та їх вплив;
- понад **1 600 000** переглядів веб-сайту НЕО в Україні;
- близько **400** опублікованих статей на веб-сайті НЕО в Україні про результати проєктів ICM, SP, СВНЕ та Жан Моне, постійне оновлення результатів участі України в Програмі Еразмус+;
- понад **10 200** статей на веб-сайті НЕО в Україні про промоційні та інші заходи / конкурси / опитування українською та англійською мовами;
- понад **200** підписників каналу YouTube НЕО в Україні із близько 9 200 переглядами;
- **12 300** підписників сторінки НЕО в Україні у Facebook;
- створено групу інституційних координаторів Еразмус+ та представників відділів міжнародних зв'язків у Facebook – **587** підписників;
- кількість переглядів публікацій Facebook НЕО сягнула **10 мільйонів**.

Вся діяльність команди Національного Еразмус+ офісу та Національних експертів з реформування вищої освіти висвітлюється на вебсайті НЕО в Україні – www.erasmusplus.org.ua